

AKADEMIA
KOPERNIKAŃSKA

PODSUMOWANIE
2023 r.

AKADEMIA KOPERNIKAŃSKA

W rezultacie inicjatywy ustawodawczej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uchwalenia ustawy przez Parlament RP oraz ze wsparciem Rządu RP w 550 rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika powołano do życia Akademię Kopernikańską. Jej zadaniem jest realizacja Narodowego Programu Kopernikańskiego mającego być żywym pomnikiem wdzięczności i uznania dla dorobku i zasług najwybitniejszego polskiego uczonego - Mikołaja Kopernika.

Narodowy Program Kopernikański zakłada podjęcie działań, których celem ma być znaczące wzmocnienie polskiej nauki, polskiej kadry akademickiej i zwiększenie jej konkurencyjności. Zadania te mają być realizowane przede wszystkim przez rozwój współpracy międzynarodowej m.in. poprzez włączanie zagranicznych badaczy we współpracę z polskimi ośrodkami naukowymi, organizację debat i promocję polskich osiągnięć naukowych za granicą, wspieranie przy pomocy grantów zarówno dla wybitnych uczonych i ich zespołów badawczych jak i dla młodych rokujących uczonych.

Akademia Kopernikańska to międzynarodowa korporacja naukowa usytuowana w systemie polskiej nauki składająca się w połowie z polskich, a w połowie z zagranicznych naukowców. Oparta jest ona na pięciu filarach odpowiadających obszarom głównych zainteresowań naukowych Mikołaja Kopernika, a które stały się podstawą organizacji Izb; są to: astronomia, ekonomia, prawo, medycyna oraz teologia i filozofia.

Szkoła Główna Mikołaja Kopernika to publiczna uczelnia, którą wyróżnia międzynarodowy charakter, inter- dyscyplinarność i najwyższa jakość nauczania. Jej celem jest wykształcenie liderów przyszłości, gotowych stawić czoła wyzwaniom rewolucji cyfrowej, od sztucznej inteligencji po biotechnologię. Nowoczesny program kształcenia w uczelni jest przygotowany i prowadzony przez światowej klasy ekspertów z takich instytucji jak Princeton, Oxford, Harvard czy NASA, wśród których znajdują się laureaci Nagrody Nobla oraz prezesi czołowych banków centralnych na świecie.

Pracownikami naukowo-badawczymi zatrudnionymi w SGMK są między innymi:

1. prof. Sama Horvat (Chorwacja)
2. kard. Gerhard Müller (Niemcy)
3. prof. Fabrizio Giulimondi (Włochy)
4. prof. Marios Loukas (USA)
5. prof. Graca Rocha (Portugalia)
6. prof. Alejandra Vanney (Argentyna)
7. prof. Harold James (USA)

Poziom umiędzynarodowienia wynosi ok. 30%.

Nagrody Kopernikańskie ustanowione zostały dla wyróżnienia wybitnych naukowców za ich dokonania mające przełomowe znaczenie dla nauki w skali światowej. Jest to indywidualna nagroda pieniężna przyznawana w uznaniu dorobku badaczy przesuujących granicę dotychczasowego poznania ludzkości.

Centrum Badawcze Mikołaja Kopernika to instytucja odpowiedzialna za agregowanie, programowanie i komercjalizację badań naukowych oraz organizację wydarzeń naukowych, a także przyznawanie Grantów i Stypendiów Mikołaja Kopernika.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA Z DZIAŁALNOŚCI AKADEMII W 2023 ROKU

- W dniu 1 września 2022 roku Minister Edukacji i Nauki powołał **prof. Grzegorza Górskiego** na stanowisko Pełnomocnika do spraw organizacji Akademii Kopernikańskiej. Doprowadził on do uruchomienia Akademii i realizował to zadanie do dnia 28 lutego 2023 roku.
- W dniu 10 września 2022 roku uruchomione zostało Biuro Akademii Kopernikańskiej. Jednocześnie powołano zespół organizacyjny Światowego Kongresu Kopernikańskiego.
- W dniu 1 marca 2023 roku kierowanie pracami Akademii Kopernikańskiej przeszło w ręce powołanego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Sekretarza Generalnego - **prof. dr. hab. Krzysztofa M. Górskiego**.

I ŚWIATOWY KONGRES KOPERNIKAŃSKI

19 lutego 2023 roku - Dzień 550 urodzin Mikołaja Kopernika, Dzień Nauki Polskiej

Pierwszy Światowy Kongres Kopernikański odbył się w Toruniu w dniach 19-21 lutego 2023 roku i był kulminacją obchodów 550 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. Organizatorem Kongresu była Akademia Kopernikańska przy wsparciu Ministerstwa Edukacji i Nauki. Wydarzenie to zgromadziło w rodzimym mieście Kopernika ok. 700 badaczy i blisko 130 akredytowanych dziennikarzy. Podczas kongresu nastąpiło ukonstytuowanie organów Akademii Kopernikańskiej poprzez powołanie jej Sekretarza Generalnego **prof. Krzysztofa Górskiego** oraz pierwszych członków Akademii Kopernikańskiej. W debatach i dyskusjach wzięli udział naukowcy z całego świata, w tym pięciu laureatów Nagrody Nobla – astronom **prof. Didier Queloz**, fizyk **prof. Arthur B. McDonald**, astronom **prof. Michel Mayor**, fizyk **prof. Barry C. Barish** oraz astronom i kosmolog **prof. Phillip James Edwin Peebles**. Światowy Kongres Kopernikański był największym i najważniejszym na świecie - obok powołania Akademii Kopernikańskiej - wydarzeniem upamiętniającym 550 rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika. Był też jednym z najważniejszych wydarzeń naukowych w Europie i na świecie w 2023 roku. Wydarzeniem o szczególnym znaczeniu naukowym, które miało miejsce podczas Kongresu była debata pięciu laureatów Nagrody Nobla, która odbyła się w dniu 20 lutego 2023 roku w toruńskim Dworze Artusa.

Więcej wybranych informacji na temat przebiegu Kongresu:

- <https://akademiakopernikanska.gov.pl/swiatowy-kongres-kopernikanski/>
- <https://www.iybssd2022.org/en/events/nicolaus-copernicus-world-congress/>

- <https://akademiakopernikanska.gov.pl/en/world-copernican-congress/>
- <https://www.gov.pl/web/primeminister/nicolaus-copernicus-as-a-patron-of-polish-science-at-the-world-copernican-congress>
- <https://polishscience.pl/pl/w-toruniu-zakonczy-l-sie-swiatowy-kongresu-kopernikanski/>
- <https://akademiakopernikanska.gov.pl/swiatowy-kongres-kopernikanski-galeria-zdjec/>

Wykłady noblistów:

- **prof. Barry C. Barish**, *Od Einsteina do nowej nauki*
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/prof-barish-od-einsteina-do-nowej-nauki/>
- **prof. Didier Queloz**, *Rewolucja kopernikańska wciąż trwa*
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/prof-queloz-re-wolucja-kopernikanska-wciaz-trwa/>
- **prof. Michel Gustave Édouard Mayor**, *Ludzie zawsze zastanawiali się, czy jesteśmy sami we wszechświecie* <https://akademiakopernikanska.gov.pl/prof-mayor-ludzie-zawsze-zastanawiali-sie-czy-jestesmy-sami-we-wszechswiecie/>
- **prof. Arthur B. McDonald**, *Polska przyczynia się do przesuwania granic postępu*
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/prof-mcdonald-polska-przyczynia-sie-do-przesuwania-granic-postepu/>
- **prof. Phillip James E. Peebles**, *Istnieją dwie ścieżki, którymi możemy iść, próbując zrozumieć rozszerzanie się wszechświata*
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/prof-peebles-istnieja-dwie-sciezki-ktorymi-mozemy-isc--probujac-zrozumiec-poszerzanie-sie-wszechswiata/>

W skład Akademii Kopernikańskiej zostali powołani:

1. Tory K. Baucum (USA)
2. Barry Barish (USA)
3. Nigel Biggar (Wielka Brytania)
4. Mariano Bizzarri (Włochy)
5. ks. Paweł Bortkiewicz (Polska)
6. Conor Casey (Wielka Brytania)
7. Gianfranco De Zotti (Włochy)
8. Adam Dziki (Polska)
9. George Efstathiou (Wielka Brytania)
10. Bernardo Estrada (Kolumbia)
11. Sławomir Gawroński (Polska)
12. Grzegorz Gielerak (Polska)
13. Fabrizio Giulimondi (Włochy)

14. Adam Glapiński (Polska)
15. Wacław Gudowski (Polska)
16. Masashi Hazumi (Japonia)
17. Robert Holzmann (Austria)
18. Thomas J. Jordan (Szwajcaria)
19. Elżbieta Karska (Polska)
20. Marta Kightley, (Polska)
21. Zbigniew Krysiak (Polska)
22. Anna Łabno (Polska)
23. Ewa Marcinowska-Suchowierska (Polska)
24. Leszek Markuszewski (Polska)
25. Hans Joachim Meyer (Niemcy)
26. Gerhard Müller (Niemcy)
27. Marius Ostrowski (Wielka Brytania)
28. James E. B. Peebles (USA)
29. Leon Podkaminer (Polska)
30. Didier Queloz (Szwajcaria)
31. Mansur Rahnema-Hezavah (Iran)
32. Leszek Roszkowski (Polska)
33. Wawrzyniec Marek Rymkiewicz (Polska)
34. Andrzej Rynkiewicz (Polska)
35. Marek Sarna (Polska)
36. Adam T. Stys (USA)
37. o. Marcin Tkaczyk (Polska)
38. Huey-Jen Su (Tajwan)
39. Marian Szymczak (Polska)
40. Dariusz Tworzydło (Polska)
41. Andrzej Udalski (Polska)
42. Adrian Vermeule (USA)
43. Manuele Vescovi (Włochy)
44. ks. Ireneusz Werbiński (Polska)
45. Piotr Wilczek (Polska)
46. Emeritus - Arthur B. Mc Donald (Kanada)

NAGRODY KOPERNIKAŃSKIE

Laureatami pierwszych w historii nagród Mikołaja Kopernika przyznanych **20 czerwca 2023 roku** podczas uroczystości na Zamku Królewskim zostali:

- **prof. James E. Peebles**
- **prof. Barry C. Barish**

Relacja z ceremonii wręczenia nagród: <https://akademiakopernikanska.gov.pl/trwaga-gala-wreczenia-nagrod-kopernikanskich-transmisja-na-naszej-stronie/>

21 czerwca 2023 roku odbyło się pierwsze **Zgromadzenie Ogólne Akademii Kopernikańskiej**. Podczas tego posiedzenia, członkowie Akademii dokonali m. in. wyboru drugiej grupy członków poszczególnych izb Akademii. Kandydatury te przekazane zostały celem powołania Prezydentowi RP.

7 sierpnia 2023 r. odbyło się kolejne posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego, w trakcie którego podjęto decyzję o powołaniu rektora Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika, został nim **dr Piotr Turek**.

Szkoła Główna Mikołaja Kopernika w pierwszej fazie swojego istnienia koncentruje się na kształceniu doktorów i doktorów habilitowanych, w ramach uruchomionych Szkół Doktorskich. Zostały one uruchomione w:

- Kolegium Astronomii i Nauk Przyrodniczych w Toruniu,
- Kolegium Nauk Medycznych w Olsztynie,
- Kolegium Nauk Ekonomicznych i Zarządzania w Warszawie,
- Kolegium Filozofii i Teologii w Krakowie,
- Kolegium Nauk Prawnych w Lublinie.

Dzięki podjętym staraniom, w roku akademickim 2023/2024 naukę w Szkołach Doktorskich rozpoczęło prawie 60 doktorantów.

UKSZTAŁTOWANIE KOLEGIÓW STUDIÓW DOKTORSKICH NA SGMK

Uruchomienie poszczególnych kolegiów SGMK nie było zadaniem łatwym, bowiem kreowane zostały one *ex nihilo*. Mimo bardzo krótkiego czasu - Szkoła formalnie uruchomiona została 1 marca 2023 roku - udało się ukonstytuować wszystkie przewidziane w ustawie Kolegia.

- **24 maja 2023 r.** - otwarcie Kolegium Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika w Warszawie
prof. Harold James - <https://akademiakopernikanska.gov.pl/otwarcie-kolegium-nauk-ekonomicznych-i-zarzadzania-czarnek-teoria-stala-sie-faktem/>
- **25 maja 2023 r.** - otwarcie Kolegium Filozofii i Teologii Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika w Krakowie
prof. Saša Horvat - <https://akademiakopernikanska.gov.pl/otwarcie-kolegium-filozofii-i-teologii-abp-jedra-szewski-jest-wspoldzialanie-miedzy-rozumem-a-prawda/>
- **13 września 2023 r.** - otwarcie Kolegium Nauk Prawnych Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika w Lublinie
prof. Fabrizio Giulimondi - <https://akademiakopernikanska.gov.pl/otwarcie-kolegium-nauk-prawnych-szkoly-glownej-mikolaja-kopernika-chcemyprzywrocic-kopernikowi-nalezne-mu-miejsce-w-wymiarze-swiatowym/>
- **3 października 2023 r.** - otwarcie Kolegium Nauk Medycznych Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika w Olsztynie

prof. dr hab. n. med. Andrzej Rynkiewicz - <https://akademiakopernikanska.gov.pl/otwarcie-kolegium-nauk-medycznych-szkoly-glownej-mikolaja-kopernika-z-olsztyna-bedzie-szedl-impuls-badawczy--dla-polski-i-calogo-swiata/>

- **21 grudnia 2023 r.** – otwarcie Kolegium Astronomii i Nauk Przyrodniczych Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika w Toruniu
prof. dr hab. Andrzej Niedzielski - <https://www.sgmk.edu.pl/otwarcie-kolegium-astronomii-i-nauk-przyrodniczych-sgmk-w-toruniu/>
- **9 listopada 2023 r.** Inauguracja roku akademickiego Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika
<https://www.sgmk.edu.pl/inauguracja-sgmk-w-oku-kamery/>

SZKOŁA GŁÓWNA MIKOŁAJA KOPERNIKA kształci obecnie 55 doktorantów oraz 70 studentów Akademii MBA.

AMBASADOROWIE AKADEMII KOPERNIKAŃSKIEJ

Stosownie do przepisów ustawy o Akademii Kopernikańskiej ustanawia ona Ambasadorów Akademii Kopernikańskiej. Jej zadaniem jest propagowanie polskiej nauki i kultury za granicą, propagowanie wiedzy o polskiej historii oraz dziedzictwie narodowym w świecie, a także promocja współpracy w dziedzinie kultury, edukacji, nauki, życia społecznego oraz gospodarczego.

21 czerwca 2023 roku Zgromadzenie Ogólne Akademii Kopernikańskiej postanowiło nadać pierwsze tytuły Ambasadora Akademii Kopernikańskiej; otrzymali je: **Marek P. Szpak, Marek Chodakiewicz, Iwona Grzegorzczak, Markus Brunnermeier, Piotr Styś, Arthur McDonald, David Marsh, Oldřich Hajek i Mikołaj Winnicki.**

POLISHSCIENCE.PL - promocja polskiej nauki w 8 najpopularniejszych językach świata. W ramach Akademii Kopernikańskiej działa uniwersalna, wielojęzyczna (w języku polskim oraz ośmiu najpopularniejszych językach świata) platforma informacyjna poświęcona międzynarodowej promocji polskiej nauki o zasięgu globalnym.

Informacje w formie agencyjnej udostępniane są nieodpłatnie mediom, portalom oraz lokalnym i międzynarodowym agencjom informacyjnym w Polsce i na całym świecie. Materiały publikowane na tej platformie ukazują się w 8 językach.

ORGANIZACJA I UDZIAŁ W DEBATACH I KONFERENCJACH MIĘDZYNARODOWYCH

- **20 grudnia 2023 r.** - forum „Nadzieja Trójmorza. Grecja: nowe otwarcie”, Warszawa
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/forum-nadzieja-trojmorza-grecja-nowe-otwarcie/>
- **18 grudnia 2023 r.** - międzynarodowa konferencja naukowa „Euro a sprawa polska”, Warszawa

<https://akademiakopernikanska.gov.pl/euro-a-sprawa-polska-relacja-z-konferencji/>

- **2 grudnia 2023 r.** - konferencja naukowa „Polska jako lider Europy Środkowej”, Chicago
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/polska-jako-lider-europy-srodkowej-konferencja-w-chicago/>
- **23-24 listopada 2023 r.** - międzynarodowa konferencja naukowa „Federalizm a koegzystencja? Rozbieżne ścieżki dla UE i rola państw członkowskich”, Budapeszt
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/miedzy-narodowa-konferencja-naukowa-federalizm-a-koegzystencja-rozbiezne-sciezki-dla-ue-i-rola-panstw-czlonkowskich/>
- **17-18 listopada 2023 r.** - międzynarodowa konferencja naukowa „Niccolò Copernico, Ferrara e l'università nel Rinascimento: studenti, docenti, eredità”, Uniwersytet w Ferrarze
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/konferencja-naukowa-niccolo-copernico-ferrara-e-luniversita-nel-rinascimento-studenti-docenti-ere-dita-oraz-otwarciem-wystawy-niccolo-copernico-pellegrinagio-verso-le-stelle-n/>
- **15 listopada 2023 r.** - „okrągły stół kopernikański” na Uniwersytecie Padewskim
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/okragly-stol-kopernikanski-oraz-wystawa-poswieconastronomowi-na-universytecie-w-padwie-we-wloszech/>
- **8-10 listopada 2023 r.** - wizyta przedstawicieli Akademii Kopernikańskiej w Waszyngtonie (The Institute of World Politics)
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/wizyta-przedstawicieli-akademii-kopernikanskiej-w-waszyngtonie-8-10-11-2023/>
- **26-29 września 2023 r.** – udział przedstawicieli Akademii Kopernikańskiej w konferencji i targach poświęconych umiędzynarodowieniu szkolnictwa wyższego EAIE (European Association for International Education), Rotterdam, Holandia
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/akademia-kopernikanska-na-targach-i-konferencji-eaie-rotterdam-2023/>
- **22 września 2023 r.** - druga edycja Świętokrzyskiego Forum Rozwoju, Filharmonia Świętokrzyska im. Oskara Kolberga w Kielcach
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/ii-swietokrzyskie-forum-rozwoju-galeria-zdjec/>
- **21 września 2023 r.** - spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Tajwanu oraz władz tajwańskich szkół wyższych z reprezentacjami największych polskich uczelni w tym Uniwersytetu Wrocławskiego, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/nowe-perspektywy-wspolpracy-rozmowy-w-akademii-kopernikanskiej-z-delegacja-z-tajwanu/>
- **13-15 września 2023 r.** – międzynarodowa konferencja naukowa Konferencja naukowa „Czy federalizacja Unii Europejskiej jest zagrożeniem dla Polski i Europy?”, Lublin
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/czy-federalizacja-unii-europejskiej-jest-zagrozeniem-dla-polski-i-europy-konferencja-naukowaw-lublinie-transmisja/>

- **28 sierpnia 2023 r.** – wizyta Sekretarza Generalnego AK na Tajwanie, nawiązanie współpracy z ośrodkami naukowymi i przedstawicielami biznesu
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/rozwijanie-relacji-z-taj-pej-to-szansa-dla-polskiego-biznesu-wizyta-sekretarza-generalnego-ak-na-tajwanie/>
- **21 lipca 2023 r.** – rozmowy z przedstawicielami tajwańskiej narodowej instytucji akademickiej – Akademii Sinica oraz Biura Tajpei w Polsce, Warszawa
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/rozmowy-o-nauce-z-przedstawicielami-academii-sinica/>
- **17 maja 2023 r.** – spotkanie nt. współpracy w dziedzinie kultury, edukacji, nauki, życia społecznego oraz gospodarczego z przewodniczącym komisji kultury i dziedzictwa kulturowego, edukacji, badań naukowych i sportu Senatu Republiki Włoskiej Roberto Martim oraz z wiceprzewodniczącym Senatu Republiki Włoskiej Gianem Markiem Centinaio, Rzym
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/prof-grzegorz-gorski-spotkal-sie-z-przewodniczacy-m-wloskiej-komisji-kultury-edukacji-nauki-i-sportu-roberto-martim/>

NAWIĄZANIE WSPÓŁPRACY W OBSZARACH KOPERNIKAŃSKICH

- **21 listopada 2023 r.** - podpisanie umowy o współpracy na rzecz rozwoju nauki i transferu wiedzy pomiędzy Akademią Kopernikańską i IRZiBŻ Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/podpisanie-umowy-o-wspolpracy-na-rzecz-rozwoju-nauki-i-transferu-wiedzy-pomiedzy-akade-mia-kopernikanska-i-instytutem-rozrodu-zwierzat-i-badan-zywnosci-polskiej-akademii-nauk-w-olszty-nie/>
- **25 października 2023 r.** - podpisanie umowy o współpracy z Chrześcijańską Akademią Teologiczną (ChAT), Warszawa
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/akademia-kopernikanska-rozszerza-swoje-spektrum-dzialania-chrzescijanska-akademia-teologiczna-nowym-partnerem-ak/>
- **2 października 2023 r.** – podpisanie umowy o współpracy z Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu w Ferrarze, Włochy
- **12 września 2023 r.** – podpisanie umowy o współpracy w zakresie nauk prawnych pomiędzy Akademią Kopernikańską i Międzynarodowym Stowarzyszeniem Policji (IPA), Warszawa
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/porozumienie-z-ipa-miedzynarodowym-stowarzyszeniem-policji/>
- **19 lipca 2023 r.** - podpisanie umów o współpracy z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach i Specjalną Strefą Ekonomiczną „Starachowice”, Warszawa
<https://akademiakopernikanska.gov.pl/nowi-partnerzy-akademii-kopernikanskej-podpisano-umowe-z-universytetem-jana-kochanowskiego-w-kielcach-i-sse-starachowice/>
- **15 lipca 2023 r.** – podpisanie umowy o współpracy z Planetarium i Obserwatorium

Astronomicznym im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie przy organizacji XVI Międzynarodowej Olimpiady z Astronomii i Astrofizyki

- **10 stycznia 2023 r.** – podjęcie współpracy pomiędzy Akademią NBP i Akademią Kopernikańską, Warszawa

